

Magyar nemzeti minimum

Ablakok és külső bejárati ajtók alkalmazási előírásai

A nyílászárókra vonatkozó előírásokat a közelmúltig magyar követelményszabványok tartalmazták. A külső homlokzati ablakok, erkélyajtók, tetőablakok és bejárati ajtók esetében európai termékszabvány¹ lépett életbe, mely 2010. január 31-ét követően a termékek CE-jelölésének a műszaki alapját képezi. A termékszabvány egységesítette a műszaki előírások jelölését, azonban nem állapított meg teljesítendő követelményszintet. A teljesítőképességi jellemzőkre a 27 tagországon belül ugyanis a földrajzi elhelyezkedés függvényében más és más elvárások vonatkozhatnak.

A szabályozás rendszere

Az építési célú termékek forgalomba hozatalának, megfelelőségigazolásának általános szabályait az Európai Unióban már régóta az Építési Termék Irányelv², Magyarországon az Építési Törvény³ és végrehajtási rendelete⁴ szabályozza. A termékkörre eddig a rendelet és az Európai Bizottság határozata⁵ állapította meg a forgalomba hozatalhoz szükséges szabályokat és adott iránymutatást konkrét eljárásokra. Alapelv azonban, hogy a termékek tulajdonságait első típusvizsgálattal igazolni kell.

Az új megközelítésű irányelvek alapján azonban minimális követelményeket ezek az előírások nem tartalmaznak. Ezt a tagországok egy nemzeti alkalmazási dokumentum kiadásával írhatják elő, tehetik kötelezővé.

A régi magyar követelményszabványok⁶ függelékben tartalmaztak előírásokat irányelvek formájában, azonban hatálytalanításuk után az építésszek és az épületasztalos-ipar számára nem volt kézzelfogható alkalmazási szabály, előírás.

Az ablakok és bejárati ajtók előírás szerinti CE-jelöléssel való forgalomba

2011. február

MAGYAR SZABVÁNY

MSZ 9333

Ablakok és külső bejárati ajtók alkalmazási előírásai

Windows and external pedestrian doors. Requirements for use

E nemzeti szabványt a Magyar Szabványügyi Testület a nemzeti szabványosításról szóló 1995. évi XXVIII. törvény alapján teszi közzé. A szabvány alkalmazása a törvény 6. §-ának (1) bekezdése alapján önkéntes. A törvény 6. §-ának (2) bekezdése értelmében műszaki tartalmú jogszabály hivatkozhat olyan nemzeti szabványra, amelynek alkalmazását úgy kell tekinteni, hogy azzal az adott jogszabály vonatkozó követelményei is teljesülnek. A szabvány alkalmazása előtt győződjön meg arról, hogy jelent-e meg módosítása, helyesbítése, nincs-e visszavonva, vagy műszaki tartalmú jogszabály hivatkozik-e rá.

Előszó

Ennek a szabványnak a kiadását az ÉMI Nonprofit Kft. finanszírozta.

hozatalával még időszerűbbé vált az érvényes európai termékszabvánnyal összhangban a korábbi visszavont magyar szabványokban foglaltak újrafogalmazása.

Új szabvány a hazai követelményekről

A Magyar Szabványügyi Testület MB 101 számú „nyílászárók” műszaki bizottsága az ÉMI Nonprofit Kft. közreműködésével elkészítette és kiadta az alkalmazási előírásokat szabványként 2011 februárjában. A szabvány beszerezhető a szabványügyi testületnél.

1. kép: az alkalmazási előírás szabvány címlap részlete

Minimális követelmény	ablakok, erkélyajtók*	bejárati ajtók
légzárás:	3. osztály +	2. osztály +
vízárás:	4A osztály +	2A osztály +
szélállóság:	C2 osztály +	C1 osztály +
mechanikai szilárdság (szilárdság, statikus csavarás)	2. osztály /400N; 350 N /	2. osztály /600N; 350 N/
útésállóság:	1. osztály	2. osztály /lágú 50J; kemény 3J/
ismételt nyitással és zárással szembeni ellenállás:	2. osztály / 10 000 ciklus; *3. osztály / 20 000 ciklus	5. osztály /100 000 ciklus/
működtető erők:	1. osztály / 100 N; 10 Nm /	2. osztály / 50 N; 5 Nm /
hőátbocsátás:	/7/2006 TNM rendelet szerint/	/7/2006 TNM rendelet szerint/
akusztikai teljesítőképesség:	/ MSZ 15601-2 szerint/	/ MSZ 15601-2 szerint/
tűzállóság:	/Jogsabályok szerint./	/Jogsabályok szerint./

+ További követelmények a beépítés függvényében

Megjegyzés: A szabvány megfelelő alkalmazhatósága feltételezi az MSZ EN 14351-1:2006+A1:2010 szabványban leírt vizsgálati módszerek és teljesítőképességi jellemzők ismeretét.

1. táblázat: a teljesítményjellemzők minimális követelményei

Beépítettségi kategória:	Jellege, leírása:
I.	Nyílt tenger; szélirányban legalább 5 km hosszú tó; egyenletes, sík szárazföldi terület akadályok nélkül.
II.	Mezőgazdasági terület kerítésekkel, elszórtan mezőgazdasági építményekkel, házakkal vagy fákkal.
III.	Külvárosi vagy ipari övezetek; erdők.
IV.	Városi övezet, ahol a földfelület legalább 15%-án olyan épületek vannak, amelyek átlagos magassága legalább 15 m.

2. táblázat: beépítettségi kategóriák

Beépítettségi kategória	Beépítési magasság 10 m-ig, osztály	Beépítési magasság 10 m felett 18 m-ig, osztály	Beépítési magasság 18 m felett 25 m-ig, osztály	Beépítési magasság 25 m felett 50 m-ig, osztály
I. kategória	4-9A-C3	4-9A-C4	4-9A-C4	4-9A-C4
II. kategória	3-7A-C3	4-9A-C3	4-9A-C4	4-9A-C4
III. kategória	3-7A-C3	3-7A-C3	3-7A-C3	4-9A-C4
IV. kategória	3-4A-C2	3-7A-C3	3-7A-C3	3-7A-C3

3. táblázat: ablakok és erkélyajtók teljesítőképességi követelményei az épület középső területén

Beépítettségi kategória	Beépítési magasság 10 m-ig, osztály	Beépítési magasság 10 m felett 18 m-ig, osztály	Beépítési magasság 18 m felett 25 m-ig, osztály	Beépítési magasság 25 m felett 50 m-ig, osztály
I. kategória	A cpe külső nyomási tényező módosító hatását nem kell figyelembe venni.	4-E750-C4	4-E750-C5	4-E900-C5
II. kategória		4-9A-C4	4-E750-C4	4-E750-C5
III. kategória		4-9A-C4	3-9A-C4	4-E750-C4
IV. kategória		3-7A-C3	3-9A-C3	4-9A-C4

4. táblázat: ablakok és erkélyajtók teljesítőképességi követelményei az épület sarka és a tőle e/5 (m) közötti sávban

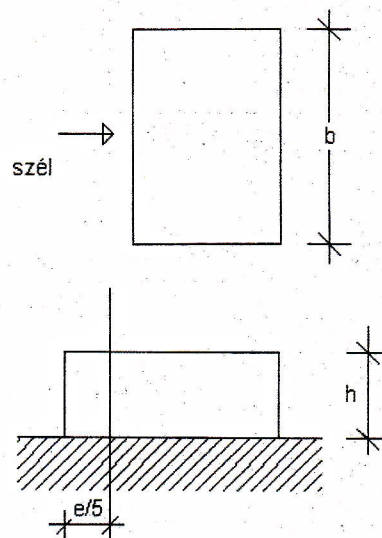
Az MSZ 9333:2011 hivatkozási számú szabvány leírja az ablakokra és külső bejárati ajtókra minimálisan teljesítendő követelményeket, továbbá azokat az MSZ EN 14351-1:2006+A1:2010 termékszabvány szerinti teljesítőképességi jellemzőket, amelyekkel egy adott beépítettségi kategóriában és magasságban beépített ablaknak és bejárati ajtónak rendelkeznie kell.

A szabvány alkalmazási területe kiterjed a vonatkozó jogszabály⁸ szerinti huzamos tartózkodásra szolgáló helyiségeket tartalmazó épületekre, épületrészre. Nem vonatkozik a tetőablakokra, az ablakok és bejárati ajtók tokja és a csatlakozó-szerkezet közötti kapcsolat műszaki követelményeire.

A minimális követelmények a vizsgálati tapasztalatok és a földrajzi elhelyezkedés alapján lettek meghatározva, figyelembe véve a régebbi magyar követelményeket és több országban már bevezetett irányelveket.

A minimálisan teljesítendő követelmények összesítését az 1. számú táblázat tartalmazza. A táblázat adatainak értelmezését az MSZ EN 14351-1:2006+A1:2010 szabvány adja meg, amelynek részletes ismertetését a Magyar Asztalos és Faipar 2009. 07-12. számaiban megjelent cikksorozat tartalmazza „Ablakok műszaki követelményei” címmel, mely cikkek a www.faipar.hu honlapon is megtekinthetők.

A beépítés függvényében támasztott követelmények az Eurocode1 szélterhelés méretezési előírásai alapján lettek megállapítva, melyet az MSZ 15021-1 és az MSZ EN 1991-1-4 alapján lehet meghatározni.

2. kép: szél hatásának figyelembevétele

**További információk /
Irodalomjegyzék/:**

- 1 EN 14351-1:2006+A1:2010:E „Ablakok és ajtók. Termékszabvány. Teljesítőképességi jellemzők. 1. rész: Tűzálló és/vagy füstgátló tulajdonság nélküli ablakok és külső bejárati ajtók.”/Kiegészített szabvány angol változat/
- 2 89/106/EGK Építési Termék Irányelv (CPD)
- 3 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről – Építési Törvény (ÉTV)
- 4 3/2003. (I. 25.) BM-GKM-KvVM együttes rendelet az építési termékek műszaki követelményeinek, megfelelőségigazolásának, valamint forgalomba hozatalának és felhasználásának részletes szabályairól
- 5 1999/93/EK Európai Közösségek Bizottsága határozata (1999. január 25.)
- 6 MSZ 9384-2:1989 Ablakok és erkélyajtók. Műszaki Követelmények MSZ 9386:1993 Ajtók műszaki követelményei
- 7 MSZT Szabványbolt (1082 Budapest, Horváth Mihály tér 1.) www.mszt.hu
- 8 Jelenleg- 7/2006. (V.24.) TNM rendelet az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról

Beépítettségi kategória	Beépítési magasság 10 m-ig, osztály	Beépítési magasság 10 m felett 18 m-ig, osztály	Beépítési magasság 18 m felett 25 m-ig, osztály	Beépítési magasság 25 m felett 50 m-ig, osztály
I. kategória	3-4A-C2	4-7A-C3	4-7A-C3	4-9A-C4
II. kategória	3-4A-C2	3-4A-C3	3-4A-C3	4-7A-C3
III. kategória	2-2A-C2	3-4A-C2	3-4A-C2	3-4A-C3
IV. kategória	2-2A-C1	2-2A-C2	3-4A-C2	3-4A-C2

5. táblázat: bejárati ajtók teljesítőképességi követelményei az épület középső területén

A szélhatásból származó szélterhek számításának célja az ablakokra és ajtókra jutó szélnyomásértékek nagyságának meghatározása, mely alapján az ablakok alkalmassága eldönthető a szélállósági tulajdonságaik alapján.

Az adatokat befolyásolja a helyszín, a beépítettségi kategória, illetve az ablakok, ajtók magassági elhelyezkedése.

A beépítettségi kategóriákat a 2. táblázat tartalmazza.

Az épület sarka és a tőle $e/5$ (m) közötti sávban elhelyezkedő ablakok esetén az alaptáblázatban közölt szélnyomást 1,4-del meg kell szorozni, emiatt a követelmények is szigorúbbak.

A szél hatásának figyelembevétele a 2. képpel illusztrálható.

A szabvány melléklete közli a szélhatás figyelembevételével a beépítés függvényében elvárt teljesítményjellemzőket.

Az ablakok és erkélyajtók követelményeit lásd a 3., 4. táblázatban, míg a bejárati ajtók követelményeit az 5. táblázatban.

A szabvány alkalmazása önkéntes. A szabványban leírt követelmények az építészeti terveken, vállalkozói szerződésekből származó szabványra való hivatkozással válnak igazán mértékadóvá, kötelező érvényűvé.

Papp Imre
vizsgálómérnök

ÉMI Nonprofit Kft.
nyílászáró-szakértő (MMK-01-4917)
ipapp@emi.hu